

Serie hiv deel 2: Epidemiologie van hiv

Deze inhoudelijke tekst verscheen eerder als verdiepingmodule hiv bij de NHG Standaard Het Soa Consult. Dit is deel twee. Het gaat over de epidemiologie van hiv.

Aids werd voor het eerst beschreven in 1981 toen de Centers for Disease Control and Prevention in de Verenigde Staten clusters van Pneumocystis jirovecii (voorheen bekend als P. carinii) en van Kaposi sarcoom, een vorm van kanker, rapporteerden. Het humaan immunodeficiëntie virus (hiv) werd voor het eerst geïsoleerd in Frankrijk in 1983. 1)

UNAIDS schat het aantal mensen met hiv/aids in 2012 wereldwijd op 35,3 miljoen, er zouden in 2012 2,3 miljoen mensen met hiv zijn geïnfecteerd. Het aantal nieuwe infecties laat een dalende trend zien, in 2001 zouden er 3,4 miljoen mensen zijn geïnfecteerd.

Hiv-infecties in Nederland worden aangemeld en bijgehouden door de Stichting HIV Monitoring. Jaarlijks wordt bij ongeveer 1100 mensen hiv gediagnosticeerd. In totaal waren er December 2013 in Nederland 17.006 mensen met hiv in zorg bekend. 3) In Nederland is sprake van een geconcentreerde epidemie, de prevalentie is laag klein in de algemene bevolking en hoog groot in enkele specifieke groepen. De geschatte prevalentie in de gehele bevolking is 0,2 procent. Hiv wordt vooral gevonden onder mannen die seks hebben met mannen (MSM), mensen afkomstig uit hiv-endemische gebieden (bijvoorbeeld Afrika) en onder mensen die intraveneus drugs gebruiken (IVD). 4) In 2012 bestond de groep nieuwe hiv-diagnoses voor 67 procent uit MSM, 27 procent was geïnfecteerd via heteroseksueel contact en één procent door besmette naalden bij IVD. Van degenen geïnfecteerd via heteroseksueel contact was bijna 60 procent afkomstig uit het buitenland, vooral uit hiv-endemische gebieden. 3)

Naast de mensen die weten dat zij hiv hebben zijn er ook mensen die dit niet weten. Voor 2008 werd berekend dat bij de toenmalige 12.649 bekende hiv-infecties de totale groep hiv-positieven 19.000 tot 24.000 mensen groot zou moeten zijn. Dit betekent dat 33 tot 46 procent van de mensen met hiv in Nederland geen weet heeft van zijn of haar hiv-infectie. 4) Vooral mensen buiten de Randstad weten vaker niet van hun hiv-infectie. In Amsterdam zou slechts 17 procent geen kennis hebben van zijn of haar hiv-infectie, buiten Amsterdam zou dit 47 procent zijn. 5) Deze percentages zijn hoog in vergelijking met het buitenland. In de Verenigde Staten zou 21 procent geen weet hebben van zijn of haar hiv-infectie, in het Verenigd Koninkrijk 28 procent. 6)

Literatuurlijst

1. Fauci A, Lane H. *Human Immunodeficiency Virus Disease: AIDS and Related Disorders*. Harrison's Online, Chapter 189.
2. 2013 UNAIDS Global Report. www.unaids.org
3. Van Sighem A, Gras L, Kesselring A, Smit Colette, Engelhard E, Stolte I, Reiss P. *Monitoring Report 2013. Human Immunodeficiency Virus (HIV) Infection in the Netherlands*. Amsterdam, Stichting Hiv Monitoring, 2013. <http://www.hiv-monitoring.nl/nederlands/patienten-en-publiek/downloads/>
4. Van Veen M, Presanis A, Conti S, Xiridou M, Stengaard A, Donoghoe M, et al. *National estimate of HIV prevalence in the Netherlands: comparison and applicability of different estimation tools*. *AIDS*. 2011;25:229-37
5. Brinkman K, Van Bergen J. *Sneller overgaan tot hiv-test*. *Ned Tijdschr Geneeskd*. 2013;157:A6120

6. Schouten M, Van Velde R, Snijdewind I, Verbon A, Rijnders B, Van der Ende M. Late diagnose van hiv-patienten in Rotterdam. Risicofactoren en gemiste kansen. *Ned Tijdschr Geneeskd.* 2013;157:A5731